

Spominjajmo se v molitvah rajnih!

Upokojeni g. župnik Maks Ocvirk umrl. V Celju je preminul g. Maks Ocvirk, upokojeni župnik pri Sv. Andražu pri Velenju. Rodil se je leta 1870. na Ostrožnem pri Celju. Študiral je v Celju in Mariboru ter je bil posvečen leta 1896. Kaplanoval je v Dravski dolini na Muti, v Vitanju ter Novi cerkvi. Leta 1913. je prišel za župnika k Sv. Andražu pri Velenju. Župnikoval je do upokojitve leta 1937. Pokoj je preživel v Šoštanju. Tudi kot upokojenec je rad pomagal v dušnem pastirstvu. Pokojni je bil znan prosvetni delavec ter pevovodja in ga bodo kot takega ohranili v hvaležnem spominu na vseh župnijah, na katerih je deloval. Pokopali so ga zadnjo nedeljo na celjskem mestnem pokopališču. Blagemu in tihemu gospodu bodi Vsemogočni večni plačnik, sorodstvu naše sožalje!

V visoki starosti ga je poklical Bog po večno plačilo. Iz Brezna ob Dravi poročajo: V ponedeljek, 5. avgusta, ob 20 je umrl tukajšnji posestnik in dolgoletni ključar cerkve Matere božje v Breznu Janez Rižnik, p. d. Gros. Rojen je bil leta 1856. je torej dopolnil 84 let. Poročen je bil od leta 1883. z Apolonijo Sgerm; bil je oženjen 37 let, cerkveni ključar pa je bil 38 let. V zakonu se mu je rodilo 11 otrok: devet dečkov in dve deklici. Osem sinov je bilo v svetovni vojni, zato je prejel od avstrijskega cesarja darilo. En sin, Franc, je v Ameriki. Pogreb blagega moža, ki se je lepo pripravil na smrt, je bil v sredo, 7. avgusta, ob štirih popoldne ob veliki udeležbi. Duhovniki so bili štirje pri pogrebu, tudi stari prijatelj rajnega g. župnik Vinko Lovrenčič iz Kaple je prišel. Pevsko društvo »Podvelka« mu je zapelo dve žalostinki. Dragi rajni naš prijatelj, Bog Ti večni mir in pokoj daj in večna luč Ti sveti naj! — Preostali naš sožalje!

90 letno mater so spremili k zadnjemu počitku pri Sv. Juriju ob Pesnici. Prošlo nedeljo smo spremili na zadnji poti 90 letno Marijo Leber iz Jedlovnika, mater našega priljubljenejšega dolgoletnega župana. Pokojnica je bila spoštovana in priljubljena daleč naokoli, saj je o tam pričal krassen spreved pogrebcev od blizu in daleč na njeni zadnji poti. Bila je kremenit značaj prave slovenske kmečke matere. Lepi trdni kmečki domovi njenih otrok, ki vzorno gospodarijo na Jedlovniku in drugod, so temu dokaz. Svetila rajni večna luč, družini Lebrovi pa naše sožalje!

Stara žena je umrla pri Sv. Barbari v Haložah. Te dni smo pokopali staro ženo in užitarico Julijano Molnar iz Gruškovca. Rajna je bila dvakrat poročena in je preživela oba moža. Kot bivša viničarja sta s prvim možem na Koflarovem vključno kopici otrok z marljivostjo prištedila za nakup posestva, kjer je njen rajni Marko postavil lepa poslopja, v katerih gospodari sin Mihael Gabrovec, naš naročnik. Naj ji sveti večna luč, žalujemo pa naše sožalje!

Skrbna kmečka mati umrla v Gornjem gradu. V petek, 9. avgusta, smo spremili k večnemu počitku skrbno kmečko mater in gospodinjco

Marijo Krivec. Skozi 43 let je gospodinjla s svojim še živim možem na obširnem Budnovem posestvu. V zakonu sta imela devet otrok, katere sta vzgojila v krščanskem duhu. Naj bo dobri Bog obilen plačnik pokojni mamici za vso njeno skrbnost in ljubezen! Žalujemo naše sožalje! — Na sedmini se je nabralo 200 din za novo bogoslovje v Mariboru. Iskrena hvala!

Umrla v cvetu mladosti na Svetinjah pri Celju. Žalostno so zapeli zvonovi na nam naznanili, da se je naša Milica Stih v najlepšem cvetu devetnajstih let preselila iz solzne doline v lepše življenje. Skoro leto dni je potrpežljivo prenašala muke zahrbtnje bolezni jetike, dokler je ni ljubi Bog poklical k sebi v večno blaženost. Kako je bila pri vseh priljubljena, je pričala množica ljudstva, ki jo je spremila na zadnji poti, in obilica cvetja, ki je zasula njen prezgodnji grob. Draga Milica, počivaj v miru! — Žalujemo naše sožalje!

Vojna in mirovna leta

Odkar se je pojavil človek na zemlji in dokler bo prebival na njej, so bile in bodo vojne. Zgodovinarji trdijo, da so bili na tem ljubelem svetu od pamtiveka medsebojni upori ter pokolji.

Šele pred kratkim je ugotovil romunski zgodovinar-učenjak, da je človeštvo od leta 1469. pred Kristusovim rojstvom do današnjega dne živelo v resničnem medsebojnem miru pičlih 290 let; 3118 let pa se je v vojnah med seboj bojevalo ter klalo in pobijalo. V tej dobi je bilo sklenjenih »za vedno« trajajočih 8000 mirovnih pogodb. Te pogodbe pa so že v teku šestih mesecev z močjo orožja zopet ugasnile.

Od vestfalskega miru, torej od konca tridesetletne vojne, je preteklo do danes 291 let. Od teh je bilo na svetu izvojevanih 44 važnih ter odločilnih vojn; to odgovarja povprečno eni vojni na šest do sedem let miru.

Nek drug zgodovinar, tokrat profesor na ameriškem vseučilišču Harvard, trdi, da lahko naštejemo v 2500 zgodovinskih letih 902 vojni in 1613 državljanskih klanj. Med vsemi stoletji, trdi ameriški profesor, je najbolj bojovito dvajseto stoletje, kojega vojni seznam je za 800 večji kakor prejšnjih stoletij. Ta strokovnjak v zgodovini nas pouči tudi

še o deželah, ki so se doslej največ bojevale. Na prvem mestu je Španija, ker je prebila 67% vseh let, odkar se je pojavila v zgodovini, v vojni z drugimi državami. Na drugem mestu sledi Anglija s 56%, zatem pride Francija s 50%, Rusija s 46%, Italija s 36 odstotki ter Nemčija z 20 odstotki. Stara Grčija in starodavni Rim sta se bojevala 57%, oziroma 40% svoje zgodovine. Združene ameriške države beležijo 14 odstotkov svoje zgodovine na račun vojn.

To vse ima na vesti starorimski vojni bog Mars. Kaj pa je izvršila njegov zvesti spremljevalec — smrt? Zgodovinske knjige nam dajejo tudi na to vprašanje odgovor.

V 30 največjih bitkah 16. stoletja so povprečno zmagovalci izgubili od svojega moštva 10%, premaganci pa 40%. Napoleon je pustil na bojnih poljanah 15 odstotkov svojih vojakov, medtem ko so imeli od njega premagani 20% mrtvih. In gole številke svetovne vojne? Od množine 65 milijonov med seboj se vojskujočih je padlo 8 milijonov. Na Nemčijo in Avstro-Ogrsko odpadejo trije milijoni, na zaveznike pa pet. To odgovarja en mrtev na osem vojakov.

S kakšnimi številkami nas bo presenetila šele sedanja evropska vojna?

Dopisi

Dravska dolina

Sv. Ožbalt ob Dravi. Hvaležna in obenem prijetna dolžnost nam narekuje, da se spomnimo v našem kmečkem glasilu dvojnega jubileja našega priljubljenega g. dušnega pastirja Janeza Krušiča. Pred nedavnim je slavil v krogu svojih duhovnih tovarišev v Ožbaltu 25 letnico mašništva in 50 letnico rojstva. K dvojnemu slavu mu od srca čestita ožbaltška župnija z željo, da bi še dolgo let vneto deloval v naši majhni župniji pri oltarju, na prižnici in v šoli. Bogu smo hvaležni, da imamo krepkega, veselega in v vsakem

oziru postrežljivega dušnega pastirja, ki vztraja že nekaj let med nami siromaki, nas tolaži, vzpodbuja in je pripravljen podariti potrebnemu zadnjo paro iz žepa in slednji grižljaj kruha. Po naših skromnih močeh se bomo potrudili tudi za bodoče, da bomo našega dobrega g. Janeza podpirali pri raznih cerkvenih potrebah ter popravilih in mu bomo v veselje s pravim krščanskim življenjem.

Pohorje

Vitanje. (50 letnica Posojilnice.) V letošnjem letu je imela Posojilnica 50. občni zbor, ki pa ga

Nekaj dni potem se je advokat spet oglasil na Ledinah in je našel Tilko samo v hiši.

»Oo, prav dobro jutro, lepa gospa!« je sladko zagostolel.

»Ali hočete gospodarja?« je vprašala Tilka osorno, ne da bi se za njegov pozdrav kaj zmenila.

»Seveda hočem gospodarja; pa menda ga danes ni doma.«

»Je. V hlevu je. Pokličem ga.«

»Ne, ne, se ne mudi,« je branil advokat in ji zaprl pot. »Saj rad počakam, da pride. Medtem se lahko midva kaj pomeniva.«

»Z menoj se nimate kaj meniti.«

»Pa še koliko! Tako lepe in pametne ženske še nisem videl, kakor ste vi.«

»Kar gospodje advokati rečejo, ni, da bi moralo biti res.«

»Če mojim besedam ne verjamete, vam bom z dejanjem dokazal.«

Doktor Hudnik je menil, da nobene ženske ni kaj prida. Tudi je imel Končnika že tako v krempljih, da je mislil, da si v njegovi hiši lahko vse dovoli. Zaradi tega ga ni bilo sram, ko je ponudil Tilki cekin, če se mu da poljubiti. Tedaj pa se je Tilka razkačeno zadrila:

»Nesramnež, kaj pa si mislite!«

S temi besedami ga je potisnila od sebe in je sku-

šala pobegniti. Pa že jo je prijel za roko in jo krepko držal ter rekel:

»Nikar se ne napravljajte kakor kak jež; to vas le grdo napravi.«

»Izpuscite me; vpila bom... Halo, pomagajte, pomagajte!«

Ta trenutek so se odprle duri, skozi nje je planil Jurij. Oči so se mu strahotno svetile. Bil je bled, so-pihal je od razburjenja in je mogel le to reči:

»Gospod, da ste tak falot, tak nesramen falot, tega si ne bi bil mislil.«

»Heee, heee, kaj pa hočete?« se je advokat predrzno obregnil. »Čedno ptičico ste si ujeli pod streho. Se razumete na take reči. Če je drugim vaš ljubček tudi po-godu, na to še celo lahko kaj date. Pa ni treba, da ste ljubosumni.«

Tedaj Končnik ni bil več kos svoji jezi.

»Lump!« je zarjul, zamahnil in pripeljal advokatu pošteno klofuto.

Hudniku je udarila kri v senca, iz oči so mu švignile strupene strele, zahretil je in zapiskal s svojim hreščem glasom:

»Surovina, za to mi boš plačal. Imam te v rokah in ti odslej ne bom več prizanašal. Le varuj svojo ljubico, da boš imel koga, ki bo malho za tabo nosil...«

(Dalje sledi)

krat, a so se končno morali vedno umakniti s francoskega ozemlja. 29. vdor Nemcev v Francijo se je zgodil leta 1914. in 30. vdor se je odigral v sedanji evropski vojni.

Človek, ki ni nikoli videl ženske, je umrl v nekem pravoslavnem samostanu na sveti gori Atos na Grškem. Bil je to 82 letni menih Dimitrij Konopasi. Mati mu je umrla takoj po rojstvu, oče je izročil dete v samostan, kjer je zrasel in živel kot menih, ne da bi se le enkrat v življenju srečal z ženskim bitjem.

Babica z 58 vnuki. Mrs. Carrie de Weese je dobila časten naslov najuspešnejše babice v Kaliforniji. Žena, ki šteje zdaj 60 let, ima namreč že 58 vnukov.

*

je radi resnosti sedanjega časa proslavila le na skromen način. Župan in obenem član nadzorstva g. Marko Krajnc ter tajnica J. Jeromec sta ob tej priliki naslovila na predsednika in ostale člane lep in pomemben govor, iz katerega posnemamo sledeče: Soustanovitelj in prvi predsednik Posojilnice je bil g. Josip Žičkar, takratni župnik, ki je uvidel, da je skrajna potreba, da se ustanovi v Vitanju denarni zavod z željo, da bi se ljudstvo osamosvojilo gospodarsko in politično. Njegove želje so se uresničile in leta 1889. je bila osnovana Posojilnica, ki pa je imela posebno v začetku mnogo bojev in težav — a vendar je čvrsto kljubovala vsem zaprekam in se razvila do današnje višine, ki je gotovo njenim upraviteljem in ustanoviteljem v čast in ponos. Neomajeno ne sme ostati, da zavodu po odhodu g. J. Žičkarja predseduje že 40 let g. Franc Hrustelj, ki je tudi dosti pripomogel Posojilnici do današnje višine s svojimi preizkušenimi nasveti in poštenjem. K tej 40 letnici mu iskreno čestitamo ter želimo, da ostane na čelu zavoda do skrajnosti mej človeškega življenja! Naše iskrene želje pa so tudi, da bi Posojilnica v Vitanju še nadalje uspešno delovala in napredovala v ponos ne samo vseh članov, marveč tudi vseh tistih, ki gojijo zaupanje do nje.

Dravsko polje

Vurberg. Upali smo na domačo slovesnost, inštalacijo novega g. župnika, pa je g. provizor Vinko Kolman zbolel in nas nepričakovano zapustil. Tako je s 1. julijem prispel ptujski g. kaplan Josip Mlakar za provizorja na Vurberg in z njim sedaj gradimo nove načrte, če se ne bo spet vse zrušilo. Pa upamo, da ne! — V današnjih težkih časih se ljudje poprimejo vseh vrst poklicev, da bi bolj komudno živeli, nič za to, če si oblečejo tudi tatinsko suknjo. Tako z dvorišč izginjajo razni vrednostni predmeti, po njivah se krađe fižol in krompir. Pa to še ni nič! Pri dveh posestnikih v Krčevinah so pokradli več komadov žitnih stav in na pokopališču še mrtvi niso več varni. Izza grobov izginjajo spomeniki iz kamna in železa. Kam smo vendar prišli?! Mnogim že nobena stvar ni več sveta in nedotakljiva. Treba bo dobiti za te vrste hudodelce strožje paragrafe, pa bi jim že minilo sčasoma veselje, prisvajati si tujo lastnino. — Letina se še kar dobro kaže, krompirju je sicer nekoliko škodoval odvišni dež, koroze so pa v bujni rasti, stebila so ponekod dosegla že nad tri metre. Žanina nas, kakšen bo plod na teh stebilih? Pozno bo letos zorela koroza, mnogi bi jo že sedaj potrebovali, ker pravijo, da je pri trgovcih ni dobiti. Kaj, ko bi oblast malo prekontrolirala to zadevo; morda bi se še kaj kje našlo? Saj brez koroze siromaki ne morejo živeti! — Hoteli smo se letos postaviti z lepo prireditvijo na prostem, pa je urezalo... — V letošnjem juliju nas ni preveč varilo sonce, pač pa je bil vroč za zakonske kandidate. Imeli smo tri oklice, kar je redkost v tem času pri nas. V nedeljo, 28. julija, se je zgrnila vrsta članov Fantovskega odseka pri farni cerkvi in izkazala čast odslova svojemu zvestemu članu, zglednemu fantu Lojzku Gognik iz Grajenščaka, ki si je v Toplakovi hiši v Kicarju pri Ptujju našel svojo spremljevalko in svoj družinski dom. Prav isti dan pa je v domači cerkvi izrekla svoj »hočem« pridna mladenka Lizika Lovrenčič in postala zakonska žena delavca štefana Bezjak v Spuhlji pri Ptujju. Na prvo nedeljo v avgustu pa je bila poroka dveh mladih mladostnikov Janeza Gojkošek in Marije Šprah, oba iz Krčevin, ki sta si s svojo mladostno pridonostjo in varnostjo priskrbeli hišo z majhnim posestvom, kjer bosta sedaj uživala poletje svojega življenja. Daj Bog da bi jima bilo prav srečno, kakor tudi ostalim naj da Bog svoj blagoslov in srečo!

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Letošnja »Lovrenška« nedelja je bila za našo župnijo prav posebno lepa. Proslavili smo namreč 40 letnico duhovniške službe našega g. župnika Franca Spindlerja, ki je že 15 let naš dušni pastir. Ob tej priliki smo se mu na skromni proslavici od srca zahvalili za vse, kar je storil nam, ko nas tako lepo vodi k Bogu. Občinski odbor ga je za ta slovesni dan imenoval za svojega častnega občana in mu izročil diplomu častnega občanstva. Za to pristržno slavo smo za slavnostnega govornika kar sami na svojo roko povabili g. prof. dr. J. Kocipra, njegovega prijatelja, ki obenem z njim obhaja 40 letnico mašništva. Boga

In ti moj rod?

Kdaj ti ponosno vodil boš narode,
kdaj pride doba, da Slovan kraljuje?

Josip Stritar.

prosimo, naj nam našega dobrega g. župnika še dolgo, dolgo ohrani ter mu da nekoč svoje plačilo. Bog Vas živi!

Slovenske gorice

Gornja Radgona. (Zasluzeno odlikovanje.) Dne 8. avgusta se je v občinski pisarni v Gornji Radgoni po ljutomerskem okrajnem načelniku g. Skaletu izročilo g. Jožefu Hrastelju, trgovcu, starešini gasilcev, odličnemu občinskemu funkcionarju in gospodarju ter javnemu delavcu in kremenitengu Slovincu kraljevsko odlikovanje red sv. Save G. Hrastelj je podeljeno odlikovanje v vsakem oziru zaslužil. On je eden tistih redkih slovenskih podjetnih mož, ki uporabijo vsako priliko, da koristijo narodu in državi. Čim je prišel g. Hrastelj v Gornjo Radgono, je takoj zaživel živahno delovanje pri gasilski četi, katero je preobrazil tako, da je gasilska četa v Gornji Radgoni danes ena najboljših v Sloveniji. Posebno pa zaslužil g. Hrastelj priznanje, ko je s svojo izredno trgovsko sposobnostjo in posebnim talentom dvignil na višek obe občinski opekarni, tako v Gorecih kakor v Črešnjevcih. Obe podjetji nosita občini in vsej okolici ne samo dobiček, ampak ji dajeta tudi sloves ter zaposlujeta tudi veliko število delavcev, ki bi bili sicer brezposelni. Slavljence se je nadalje udeleževal z velikim zanosom pri elektrifikaciji okolice. Njegova velika zasluga je tudi nova tržnica. Mirovali tudi ni poprej, dokler ni meščanska šola dobila začasne prostore v gradu. Dika in ponos Gornje Radgone je sedaj nova zgradba postajnega poslopja, ki je eno najlepših v Sloveniji. Tudi tu je g. Hrastelj s svojimi posredovanji živahno sodeloval. Uspeh je tudi, da se je zgradil ob Muri poleg carinarnice betonski nasip ter je izposloval iz kaldrminskega sklada okoli 200.000 din v ta namen. Sodeloval je tudi pri zgradbi moderne obmejne stradalce. Za več milijonov dinarjev se je iz kaldrminskega sklada moderniziralo ceste in iste kanaliziralo. Spomenik radgonskim žrtvam in Maistrovim borcev pa bo pričal še dolga leta, kaj pomeni g. Hrastelj za Gornjo Radgono. Podčrtati pa moramo posebej še narodno delovanje g. Hrastelja. Odlikovancu čestita vsa Gornja Radgona z zaledjem ter ves naš obmejni narod. Tudi »Slov. gospodar« iskreno čestita k zasluženemu odlikovanju!

Slovenska Krajina

Sobota. Za predsednika našega okrožnega sodišča je na predlog pravosodnega ministra postavljen g. Dobrovšek Josip, doslej sodnik okrožnega sodišča v Ljubljani. — Železničarski sklad bo pri nas v kratkem začel zidati veliko štirinajststanovanjsko hišo, ki bo stala blizu novega ljudskošolskega poslopja. Gradbena dela bo izvršil domači gradbenik štefan Sraka, ki je stavil najnižjo ponudbo.

Turnišče. Prejšnjo nedeljo, 4. avgusta, je priredila lendavska gasilska župa župne vaje, katerih so se udeležila vsa društva te župe. Vaje so potekle v lepem redu in jim je občinstvo z zanimanjem sledilo.

Dolnja Lendava. Z odlokom finančnega ministra se naš carinski oddelek, ki je doslej spadal pod carinarnico I. vrste v Kotoribi, prideli carinarnici v Gornji Radgoni.

Renkovec. V nedeljo, 4. avgusta, smo prav srčno sprejeli našega novomašnika salezijanca g. Magdiča Ivana, ki je dovršil bogoslovne študije v Italiji. Pevec so mu zapeli, nato je bila v triolgoju deklaracija in pozdravni nagovor osmošolca Martina Ferčak v njemu lastnem zanosu ter govor novega g. kaplana Kozarja. Po sprejemu je imel g. novomašnik večernice ter se je zahvalil za sprejem. — V nedeljo, 11. avgusta, pa je g. Magdič v Turnišču daroval Vsemogočnemu prvo nekrvavo daritev, na katero je prihitelo mnogo ljudi od blizu in daleč. Sedanj g. novomašnik je 24. živeči duhovnik v naši fari. Bog blagoslovi njegovo misijonsko delo, da bi čim več nevernikov spravil k pravemu Pastirju — Bogu!

Satovec. V nedeljo, 18. avgusta, bomo pri nas imeli lepo slovesnost, ker bomo blagoslovili novo prepotrebno motorno brizgalno, ki bo služila v dobrobit našemu obmejnemu prebivalstvu v trenutku, ko jih zadene največja nesreča — požar.

Kuzma. Pred 14 dnevi smo imeli v naši novoustanovljeni župniji novomašno slovesnost, ki nam jo je pripravil kapucin g. Salaj Kerubin. Slovesnost so še prav posebno povzdignili mali križarji iz Celja.

Filovec. Pred dnevi je zadela nenavadna nesreča posestnikovega sina 14 letnega Černela Jožeka, ki je s prijateljem v gozdu nabiral gobe. Ve-

seleč se lepega uspeha pri nabiranju, je tovariš zapičil nož v palico ter ga začel vrteti okrog sebe. Pri tem pa je po nesreči zadel Černela v trebuh in ga močno poškodoval.

Melinci. Letošnja žetev je bila mnogo slabša od lanske, saj je pridelka samo nekaj nad polovico lanskega. Radi preoblega dežja smo snopje komaj za silo posušili, a sedaj nas navdaja strah, da bo tudi krompir začel gniti. — Že večkrat smo moledovali, da bi se regulacija Mure čimprej izvedla do kraja, ker naša okolica mnogo trpi na poplavih. Saj nam je ista leta 1937. odnesla nad 10 oralov rodovitne zemlje, kar je za naš siromašni in preobljedeni kraj vsekakor preveč. Zasilne jezove voda stopnjema uničuje in tako obstoja velika nevarnost, da nekatere naše domove voda lepega dne odnese, ker je že blizu njih. Zato je zadnji čas, da se merodajni zganejo!

Haloze

Sv. Barbara v Halozah. Delo v novem potoku prav lepo napreduje. Blizajo se že Kovačevemu mostu, ki bo tudi nov. Tudi čez Čret je že napravljena nova močna brv, ker je tam potok že čisto izgotovljen in prav lepo zreguliran. Delavci imajo težko delo, posebno prvi, oboje pa muči tudi huda vročina, katere pa se ne boje, saj vedo, da mora sedaj sonce pripekati, da bodo imeli dobro vince, ker sadja letos nimamo; samo nekaj posestnikov bo imelo nekaj malega. Drugih novic pa ni posebnih, razen če omenjamo, da so mlatiči letos na sezonskem delu slabo zaslužili.

Šmarški kraji

Šmarje pri Jelšah. Sv. Rok nas zopet prijazno vabi, da ga na veliki Marijin praznik in za god obiščemo, počastimo in si izprosimo ozdravljenje tolikih vsakovrstnih ran. Na praznik, 15. avgusta, zvečer bo po procesiji pred cerkvijo še pomenljiva igra »Mrtvaški ples«. To pretresljivo igro, ki jo bo nekoč vsak moral doigrati, bodo priredili Sladkogorčani. Zelo primerna je za današnje resne čase in uspeh romanja bo gotovo trajnejši po tej predstavi. Zato vabimo šmarčane in sosedje ter vse bližnje in daljne romarje, da se je gotovo udeležijo. Vstopnice po 10, 6 in 3 din bo mogoče kupiti že čez dan, da ne bo zvečer prevelikega navala. Nositi jih bo treba zvečer pripete na vidnem mestu, da dobi vsak prostor, ki ga je izbral.

Sv. Peter na Medvedovem selu. V nedeljo, dne 18. avgusta, v mraku bodo priredili Sladkogorčani pri nas pred cerkvijo predstavo »Mrtvaški ples«. Predstava je zelo vzgojna in primerna za današnje razmere. Že lani so nameravali igrati Sladkogorčani tukaj duhovno igro slične vsebine: »Slehernek«. Nesrečni požar in strah pred vojno sta predstavo preprečila, zato se je letos udeležimo v obilnem številu! Vstopnice po 10, 6 in 3 din se bodo lahko kupile že na dan predstave od jutra naprej. Pridite v obilnem številu bližnji in daljni! Nikomur ne bo žal, vsakdo se bo udeležil predstave s haskom.

Laški okraj

Sv. Rupert nad Laškim. Nesreča nikoli ne počiva, tudi pri nas ne! V petek, 9. avgusta, je nenadoma zbolel, najbrž na vnetju slepiča, mladi gospodar v Trobendolu, Centrih Jernej. Ker se je bolezen od ure do ure slabšala, so bolnika po trupolpolni vožnji spravili v celjsko bolnišnico. Ravno ta dan popoldne pa je 16 mesečni sinček, mali Ferdo, utonil v majhni vodi pri hiši. Vsi domači so imeli polne roke dela na njivah, kjer so želi pšenico, in niso utegnili gledati na tri majhne otroke, ki so se igrali pri hiši. Naenkrat začne večji otrok klicati na pomoč: Ferdek je padel v vodo! Samo z glavo je bil v plitvi vodi, odprti mlakici, pa je bilo po njem. — Letos has pač stiskajo same nadloge; vso pomlad in poletje samo dež, ki je uničil ves svet, oziroma sadje na jablanah in hruskah; zimski mraz je napravil v vinogradih velikansko škodo; kar je še ostalo grozdja, ga je uničila huda peronospora, oziroma oidit, ki sedaj nastopa. Pšenica, ki jo žanjemo šele sedaj, je po rji zelo oškodovana, da bo dala malo sadu. Draginja raste z vsakim dnem, dohodkov, zlasti srednji in mali kmet nima letos nobenih. Zato začudeni poslušamo poročila iz Amerike, kjer uničujejo žito in druge pridelke na tisoče ton. So res čudni časi, ali bo-

Manj strašna noč je v črne zemlje krili,
ko so pod svetlim soncem sužni dnovi!

Prešeren, »Krst pri Savici«.

Ije: čudni ljudje dandanes: v Evropi uničuje blago in ljudi vojna norost, v Ameriki pa lakomna blaznost...

Posavje

Sevnica ob Savi. Od leta 1921. je pri nas na delu kot samostojen odvetnik g. dr. Rok Jesenko. Omenjeni je slavil prve dni avgusta svojo 60 letnico. Slavljenec zasluži, da se ga spomni ob tej priliki kmečko glasilo »Slov. gospodar«, ker ni samo kot odvetnik dober pravni svetovalec našemu kmetu, ampak je tudi občinski odbornik, cerkveni ključar, je delaven pri cestnem odboru in je bil do lanskega leta predsednik Prosvetnega društva. G. Jesenko je rojen v Šmarju pri Jelšah. V predvojnih letih je bil nekaj let na Koroškem, v Celovcu, kjer se je udeleževal neustraheno narodnih bojev. Usoda med svetovno vojno ga je zanesla za celih pet let v rusko ujetništvo, od koder se je srečno vrnil in je bil do osamosvojitve uslužben v Ljubljani v odvetniški pisarni sedanega g. bana dr. Marka Natlačenca. Naš vrli gospod doktor je še kljub šesterim križem mladeniško vesel, pri polni telesni moči in se veseli v našem trgu ter daleč po okolici občega spoštovanja in priljubljenosti. Bog nam ohrani

g. dr. Roka še dolgo v naši sredini in naj obhajajo še obilo življenjskih jubilejev!

Spodnji kraji

Koprivnica pri Rajhenburgu. Notranjost naše cerkve, ki je nekdanj slovela kot božja pot, postaja vedno lepša. Lani so položili nov tlak, prenovili stranske oltarje ter namestili del novih klopi, ki jih je izdelal domači mojster Peter Bevk. Potrebne bi pa bile še nove orgle. Teh si za enkrat fara ne more nabaviti, ker je majhna in cerkev nima denarja. O starih orglah so pravili ljudje, ki se na to razumejo, da niso več za rabo. Pa so se zmotili! Povabili smo mladega mojstra, izdelovalca orgel, g. Koncilijo iz Celja, ki je pred kratkim popravil orgle v Kozjem, da jih sedaj vsi občudujejo, in ta je sedaj popravil tudi naše orgle tako, da jih farani ne morejo prehoviti. Res je v desetih dneh opravil g. Koncilija težko delo z velikim uspehom. Radi velike sposobnosti in prednosti mladega mojstra priporočamo vsem gg. župnikom, ker je tudi glede plačila skromen. Za 15. avgust, ko ima naša fara god — žegnanje — vabimo okoliške farane, da pridejo poslušati naše mojstrsko prenovljene orgle.

Kmečka trgovina

Kako bo s sadno trgovino?

Privilegirana izvozna družba (Prizad) je v posebni okrožnici že sporočila sadnim izvoznikom pogoje za letošnji izvoz sadja in pod kakšnimi pogoji bo delila nagrade za izvoz. Kaj bolj otipljivega se pa še ne ve, ker še ni podpisana pogodba o izvozu sadja v Nemčijo. Naše trgovsko odposlanstvo, ki se z Nemci pogaja o letošnjih cenah sadja, ima izredne težave pri pogajanjih. Nemci namreč tiščijo z vso silo cene sadja navzdol in v začetku sploh niso hoteli obljubiti več za 100 kg sadja kot 15 mark, dočim so naši držali ceno na 30 mark za 100 kg. Za jesenska jabolka so končno obljubili 18—20 mark za 100 kg, za zimska se pa ne ve še nič gotovega. Naše trgovsko odposlanstvo zahteva za zimska jabolka 25 mark, poudarjajoč, da na nižje ni mogoče iti. Najbrž se bodo končno sporazumeli na lanskoletne cene jabolk.

Letos sadja za izvoz itak ne bo veliko. V celoti se računa, da bo na Štajerskem okrog sto vagonov jabolk, od teh ena tretjina jesenskih, dve tretjini pa zimskih. Tudi nakladanje sadja bo letos težavno, ker niso jabolka v nobenem predelu dosti obrodila in so raztresena po vseh predelih. Vse to bo pri nakladanju in kupčiji delalo dosti težav.

Sadni trgovci računajo, da bodo jabolka letos imela na domačem trgu boljše ceno kot v Nemčiji, in to posebno na jugu države, kot v Beogradu, Zagrebu itd. Sadje se bo z ozirom na letošnjo slabo sadno letino tudi lahko prodalo na domačem trgu. Edina skrb, ki pri tem navdaja sadne trgovce, je ta, da bomo morali izvoziti v Nemčijo tiste količine sadja, ki jih bodo Nemci pri pogajanjih zahtevali. Radi tega dejstva bo na domačem trgu letos najbrž malo sadja.

Rano sadje nekateri trgovci že kupujejo, in to po 2 din kilogram. Te kupčije se sklepajo bolj za domači kot za zunanji trg. Pravi izvoz se bo začel namreč šele okrog 15. avgusta.

Prodajo sadja organizira za svoje članice zadruge tudi »Osrednja kmetijska zadruga v Mariboru«, kateri je Gospodarska zveza v Ljubljani dala v to svrhu potrebna denarna sredstva, tako da bodo lahko zadruge članice Osrednje kmetijske zadruge v Mariboru sadje prevzemale večnoma na čvrst račun, proti takojšnjemu plačilu. Način prevzemanja sadja pa bodo organizirale zadruge po svojih krajevnih okoliščinah. Osrednja kmetijska zadruga v Mariboru ima le vrhovno strokovno nadzorstvo po svojem strokovnjaku inž. Adamiču.

Vojna dela hmeljarjem težave

Zadnja leta so naši hmeljarji prodajali zelo velike količine hmelja naravnost v Ameriko. Radi vojne je ameriški trg tako rekoč za naš hmelj izgubljen, ker naše paroplovne družbe radi nevarnosti v Sredozemskem morju ne marajo izvažati.

Po ugotovitvi hmeljarjev bi pa lahko naši domači pivovarji porabili več hmelja, ker ga sedaj uporabljajo le neznatne količine. Razmišlja

se tudi, če bi se morda dalo brodolastnike na nek način prisiliti, da bi izvažali naš hmelj v Ameriko in morda tudi na Japonsko. Jamstvo za nevarnost, ki se ji pri tem brodolastniki izpostavljajo, bi pa naj prevzela država.

O pravih cenah za hmelj se še nič gotovega ne ve. Naši savinjski hmeljarji se bodo o tem posvetovali na hmeljarskem taboru 15. avgusta v Zalcu. Sploh se bo dalo kaj več zvedeti o cenah hmelja šele po 20. avgustu, ko se bo v Savinjski dolini začelo obiranje. Po splošni sodbi se bo letošnji pridelek hmelja bolj težko vnovčil, posebno, ker bo v Nemčiji letos boljši pridelek hmelja kot lani, kam drugam ga bomo pa, kakor rečeno, bolj težko prodali. Ta negotovost glede vnovčevanja letošnjega hmelja pa vpliva tudi na to, da lastniki hmeljskih nasadov tudi obiralcem hmelja ne bodo mogli zvišati plačila za opravljeno delo, tako kot se je pričakovalo, ampak bodo najbrž ostali pri starih plačilih, vpljanih že prejšnja leta.

Vprašanje enotne moke

Trgovski minister in ban banovine Hrvatske sta dobila pooblastilo, da v sporazumu s kmetijskim in socialnim ministrom izdajo določbe o mletju pšenične moke in o omejitvi vrst pšenične moke ter pšeničnega kruha. Glede na to pooblastilo je bila že ob koncu junija v trgovinskem ministristvu strokovna anketa, ki se je pečala z vprašanjem enotne moke. Združjenje mlinске industrije je tedaj izdelalo predloge, po katerih naj bi se pri mletju pšenice dosegel večji odstotek moke, namreč 80%, namesto dosedanjih 78%, in da bi mlini v bodoče izdelovali le tri vrste pšenične moke, namreč moko »0«, moko za kuhanje, ki bi se uvrstila med dosedanje številke 2—4, in krušno moko, ki bi ustrezala dosedanjim številki 6.

Vprašanje enotne moke in kruha je postalo sedaj še bolj pereče glede na slabo pšenično letino in v zvezi z objavo uredbe o odkupu in cenah pšenice. V krogi mlinске industrije so pričakovali, da bodo istočasno s to uredbo izdani tudi predpisi o mletju pšenice in da bo urejeno vprašanje enotnosti moke in kruha. Spricho visokih odkupnih cen bi bilo na mestu, da se s predpisi o štednji pri mletju pšenice doseže, da bi se moka v sorazmerno manjšem obsegu podražila, nego se je podražila pšenica. Okolnost, da to vprašanje še ni rešeno, spravlja mlinsko industrijo v težaven položaj, ker mlinška industrija ne ve, v kakšni smeri se bo gibal nova ureditev glede mletja pšenice in kako bodo urejene cene moki iz nove pšenice.

Drobne gospodarske vesti

Bombaž in koruza iz Turčije. Naše trgovsko odposlanstvo je s Turčijo doseglo sporazum. Našemu odposlanstvu je uspelo, da nam bodo Turki takoj dobavili 3000 ton surovega bombaža, in sicer na zamenjalni podlagi. Nadalje poročajo, da je dosežen tudi še načelen sporazum za nadaljnjih 6000 ton surovega bombaža. Teh 6000 ton bi

nam Turki dobavljali postopno. S Turki je bilo tudi dogovorjeno, da nam bodo dobavili 600 vagonov koruze. Ta koruza bi nam bila dobavljena v najkrajšem času in bi naša država to koruzo plačala v dolarjih.

Povišanje cen za živa goveda za izvoz v Italijo. Minister za trgovino in industrijo je 31. julija odobril povišanje cen za 1 kg vseh vrst in razredov in goved, ki se izvažajo, za 50 par. To povišanje velja za pošiljke po potrdilih ravnateljstva za zunanjo trgovino, ki so bila izdana začeti z 29. julijem. Zaradi tega bo ravnateljstvo za zunanjo trgovino plačalo izvoznikom za vole I. razreda 10.25 din franko Reka. Ker znašajo stroški in kalo 1.50 din za kg, dobiva izvoznik povprečno za vole I. vrste 8.75 din franko nakladalna postaja.

Kdo kupuje v Sloveniji ovčjo volno. Na razna vprašanja, kdo kupuje v Sloveniji ovčjo volno, sporočamo, da nakupuje v Sloveniji ovčjo volno zadruga »Žegzo« v Ljubljani, Bleiweisova c. 35, kot nakupna postaja za ovčjo volno za Priv. izvozno družbo v Sloveniji.

Enotno mlo. Ker je ponehal uvoz velikega dela surovin za industrijo mila, je bilo merodajnim mestom predloženo, da se osnuje centrala za mlo, ki bi kontingentirala surovine, katerih je v državi za 2—3 mesece. Nadalje predlaga industrija mila racionaliranje potrošnje mila, normiranje proizvodnje mila, znižanje odstotka maščobe in proizvodnja samo dveh vrst mila, polskati nove vire za nabavo surovin ter poskati tudi razna nadomestila za dosedanje surovine.

Odkup vina in žganja. Po podatkih beogradskih listov je odkupil Prizad 271 vagonov vina za 8.763.463 din in 130 vagonov žganja za din 5.649.102, skupno torej za 14.400.000 din.

Cene goveje živine po sejnih

Voli. Celje I. 8 din, II. 7.50 din; Litija I. 8.25 din, II. 7 din, III. 6.50 din; Kočevje I. 8—9 din, II. 7—8 din, III. 6—7 din kg žive teže.

Biki. Ljutomer II. 5.50—6.50 din, III. 4—5 din kg žive teže.

Krave. Ljutomer II. 4—5.50 din; Celje I. 7 din, II. 6 din; Litija I. 8 din, II. 7 din, III. 4.50 din; Kočevje I. 7—8 din, II. 6—7 din, III. 5—6 din kg žive teže.

Mlada živina (telice in mladi voli). Ljutomer II. 6—7 din; Celje I. 8 din, II. 7.50 din, III. 6.50 do 7 din; Litija I. 8 din, II. 7 din, III. 6.50 din; Kočevje I. 8—8.50 din, II. 7—7.50 din, III. 6—7 din kg žive teže.

Teleta. Ljutomer II. 5—6 din; Celje I. 8 din, II. 7 din; Litija I. 9.50 din, II. 8—8.50 din; Kočevje I. 9—10 din, II. 8—9 din kg žive teže.

Svinje

Plemenske. Maribor 5—6 tednov 90—130 din, 7—9 tednov 140—190 din, 3—4 mesece 200—310 din, 5—7 mesecev 340—460 din, 8—10 mesecev 480—610 din, 1 leto 740—920 din komad; 1 kg žive teže 8—10.50 din, 1 kg mrtve teže 12—15 din. — Na ptujskem sejmu so bili 6—12 tednov stari prasci po 130—225 din komad.

Pršutarji (proleki). Ptuj 9.50 din, Ljutomer 8—9 din, Celje 10 din, Laško 10 din, Litija 10, Kranj 11—12.50 din, Kočevje 10.50—12 din kg žive teže.

Debele svinje (špeharji). Ptuj 11 din, Celje 11 din, Laško 13 din, Litija 11—12 din, Kranj 12 do 13.50 din, Kočevje 12—13 din kg žive teže.

Mariborski trg

Meso. Teletina 12—14 din, svinjina 14—16 din, zajec 15—16 din, salo 17—18 din, slanina 16 do 17 din, pljuča 10 din, jetra 10—12 din, reberca 14—15 din, glava 8—9 din kg. Ledvice in noge 2—3 din komad.

Zelenjava. Krompir 1.75—2 din, čebula 3—5 din, česen 8—12 din, kisel zelje 5 din, hren 7—9 din, paradižniki 6—8 din, fižol v stročju 2.50 din kilogram. Zelje 0.50—3.50 din, kumare 0.50 do 2.50 din, karfiola 1—10 din, ohrovt 0.50 do 2.50 din, zelena 0.50—3 din, buča 0.50—4 din, glavata solata in endivija 0.25—1 din, por 0.25 do 1 din, redkev 0.25—0.50 din komad. 3—5 paprik 1 din, šopek petršilja 0.50—1 din, 3—8 kolerab 1 din, kup radiča, špinache, vrtnega korenja in graha v stročju 1 din, liter luščenega graha pa 5 din.

Sadje. Jabolka 5—10 din, hruške 8—14 din, suhe slive 6—10 din, marelice 16—20 din, breskve 10—20 din, grozdje 12—20 din kg. Liter borovnic 2—2.50 din, malin 5—8 din, ribeza 4 din, jagodi 17.50—20 din.